

ného dne fakticky převzal povinnost k dohledu nad řidičem auta Josefem W-em. Za tohoto stavu věci měl však ihned, jak se dozvěděl, že W. byl po celou noc u taneční zábavy, pak že šel ještě s děvčetem a přišel přímo k 6. hodině do služby zcela nevyspalý, převzítí řízení auta bezpodmínečně, a ihned od začátku sám a nesměl je za žádných okolností přenechatí Josefu W-ovi, člověku pro nevyspalost neschopnému a nezpůsobilému k bezpečnému a řádnému plnění tak obtížného úkolu, jímž jest řízení auta vůbec a řízení autobusu asi 25 osobami obsazeného obzvláště. Již v tom, že tak neučinil stěžovatel ihned, jest jeho zavinění, v němž právem shledal soud skutkovou podstatu přečinu podle § 335 a 337 tr. zák., poněvadž obžalovaný jako zkušený řidič auta jasně mohl nahlížeti, že s tím může býti spojeno nebezpečenství pro tělesnou bezpečnost četných osob autobusem dopravovaných. Že stěžovatel jako autodrožkář nebyl schopným řídití autobus, netvrdil za řízení v prvé stolici ani on sám ani to netvrdí zmateční stížnost; nezdá se zejména, že by tuto neschopnost stěžovatelovu měla stížnost na zřeteli, pokud se v ní praví zcela všeobecně, že stěžovatel neměl ani fysické možnosti zabrániti úrazu. Lze naopak důvodně říci, že by byl stěžovatel včasným převzetím řízení autobusu nejen zadost učinil oné povinnosti, ukládané mu rozsudkem, nýbrž byl by zároveň předešel úrazu dvanácti osob, přivoděnému neopatrnou jízdou W-ovou. Zjišťujet rozsudek, že autobus zajel následkem této neopatrné jízdy W-ovy v zápětí opět na pravou stranu silnice a tam narazil na tyč elektrického vedení, při čemž střecha spadla a pravá boční stěna se urazila, osoby, sedící v autobusu vypadly z části na silnici a poranily se dílem těžce, dílem lehce. Skutečnost, že W. dopravil auto (autobus) ráno po oné zábavě, které se byl účastnil, z Č. K. do P-ého mlýna správně tak, že podle názoru zmateční stížnosti stěžovatel musil předpokládati, že W. vykoná touž cestu stejně bezvadně také zpět, nepadá na váhu, vždyť je na snadě, že neopatrné počínání stěžovatele se stalo tím riskantnějším, čím déle nechal k řízení auta následkem nevyspalosti se nehodícího W-a tento úkol vykonávati. Netřeba se obíratí otázkou poněkud pochybnou, zda a pokud by bylo lze spatřovati zavinění stěžovatelovo v tom, že, pozorovav neopatrné počínání si W-ovo neujal se aspoň za jízdy řízení autobusu, an soud právem shledává zavinění stěžovatele v tom, že vůbec přenechal řízení auta W-ovi a nepřevzal je sám již od počátku.

Čís. 3521.

Řidič silostroje neodpovídá za vlastní neopatrnost chodců, jdoucích po stranách silnice, jen tehdy, nebylo-li tu zevních známek na ni upozorňujících.

Otázku, zda šlo o událost nepředvídanou a nepředvídatelnou (o náhlé a nenadálé objevení se překážky v jízdní dráze) jest řešiti výhradně s hlediska řidiče.

Okolnost, že řidič vykonal řidičskou zkoušku teprve krátce před úrazem, ukládala mu právě za povinnost, by tím bedlivěji zachoval zákonné předpisy (§ 22 min. nař. čís. 81/1910).

V místě, kde má silnice značný spád a kde je křižovatka, jest řidiči zmírniti rychlost jízdy tak, by zůstal pánem vozidla (rychlosti) a mohl každým okamžikem zastaviti (§ 45 min. nař. čís. 81/1910).

(Rozh. ze dne 11. června 1929, Zm I 184/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Plzni ze dne 22. ledna 1929, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem proti bezpečnosti života podle § 335 tr. zák., mimo jiné z těchto

důvodů:

Dovolávajíc se údajů svědků P-y a M-a, zmateční stížnost dovozuje, že hoch Adolf K. vběhl pojednou s chodníku do jízdní dráhy zcela nepředvídaně a že vběhl před vůz (nákladní auto, řízené obžalovaným) na vzdálenost 4 metrů, že obžalovaný dal ihned (výstražné) znamení, hoch však běhal zmateně před vozem, obžalovaný pak že vypnul motor a brzdil. Z oněch svědků učinil údaje, v podstatě shodné s tím, co uvedeno ve zmateční stížnosti, jen Vratislav M. Než ani v tom, že v rozsudkových důvodech zůstaly tyto údaje nepovšimnutými, netřeba shledávati neúplnost, která činí rozsudek zmatečným podle čís. 5 § 281 tr. ř. Lze sice připustiti, že kdyby bylo zjištěno, že hoch vběhl obžalovanému do jízdní dráhy, pokud se týče na vzdálenost oněch 4 m přímo před auto nenadále a nepředvídaně, otázka trestného zavinění obžalovaného stala by se při nejmenším velmi pochybnou. Za všech okolností jest však trvati na tom, že otázku, zda šlo v konkrétním případě o událost nepředvídanou, zároveň však i nepředvídatelnou, pokud se týče o náhlé, nenadále objevení se překážky v jízdní dráze, jest řešiti výhradně s hlediska řidiče silostroje, tedy v souzeném případě jen s hlediska obžalovaného. Rozsudek zjišťuje v tom směru, že obžalovaný měl sice jízdní dráhu volnou, že však nejen mohl již na vzdálenost 150 kroků viděti asi 5 chlapců stojících na chodníku před B-ovou drogerií, nýbrž podle vlastního doznání viděl také státi na chodníku chlapce, dívajícího se na druhou stranu ulice a nedávajícího se směrem k jeho autu a že ve vzdálenosti asi 11 m dával znamení houkačkou. Na jakou vzdálenost ho obžalovaný uviděl, napadený rozsudek sice výslovně neuvádí, zajisté však bylo to na vzdálenost větší než 11 m, an obžalovaný připouští a rozsudek zjišťuje, že na tuto vzdálenost dával znamení. Nelze nic namítati proti tomu, dospěl-li nalézací soud volnou úvahou situace, takto samotným obžalovaným doznané, podle § 258 tr. ř. k závěru, že obžalovaný mohl již z této situace usouditi, že chlapec chce asi přejíti na druhou stranu ulice. Jde tu o zjištění povahy po výtce, ba výhradně, skutkové, jež však opravňovalo nalézací soud zároveň již také k dalšímu rozsudkovému závěru, rázu právního, podle něhož měl obžalovaný opatrnost, jemu rozsudkem před tím již vzhledem ke značnému spádu ulice, po níž jel, a ke křižovatce všeobecně ukládanou, zvýšiti a zmírniti rych-

lost i pod 15 km, tak, by zůstal pánem vozidla (správněji podle § 45 min. nař. čís. 81/1910 ř. zák. pánem své rychlosti) a by nedošlo k úrazu. Za tohoto stavu věcí, jak jej zjišťuje rozsudek, stává se, pokud jde o souzený případ bezpředmětnou námitka uplatňovaná zmatečnými stížnostmi všeobecně v ten rozum, že řidič auta je povinen dbáti toho, co se děje před ním v jízdní dráze, nikoli na chodníku, neboť řidič silostroje neodpovídá za vlastní neopatrnost chodců, jdoucích po stranách silnice, jen tehdy, nebylo-li tu zevních známek na ni upozorňujících (rozh. čís. 2666 sb. n. s.), o obžalovaném zjišťuje však rozsudek způsobem, je- muž, jak znova zdůrazněno budiž, odporovati nelze, že postřehl známky, nasvědčující tomu, že chlapec chce (strojí se) přejíti na druhou stranu ulice. Také v tomto bodu vytýká tudíž zmatečnou stížnost rozsudku kromě neúplnosti jako důvodu zmatku podle čís. 5 § 281 tr. ř. též porušení zákona, pokud se týče jeho mylné použití neprávem.

Nepozornost (nedbalost) a zavinění obžalovaného shledal nalézací soud podle rozsudkových důvodů v tom, že jel autem rychlostí daleko přes 20 km za hodinu, ač silnice má v místech nehody značný spád a je tam kromě toho i křižovatka. Tato rychlost je v rozsudku právem označena jako přílišná; lze dokonce říci, že rozsudek posuzuje místní situaci, jím samotným zjištěnou, zejména, pokud jde o křižovatku, způsobem, obžalovanému dokonce až příliš příznivým, ukládaje mu v důvodech za povinnost zmírniti rychlost i pod 15 km, nikoli však až na 6 km za hodinu. Jest mu však přisvědčiti, pokud, opíraje se zřejmě o všeobecný předpis § 45 min. nař., dospívá k závěru, že již vzhledem k oněm dvěma okolnostem místní situace, k značnému spádu silnice a ke křižovatce, bylo na obžalovaném, by zmírnil rychlost jízdy tak, by zůstal pánem vozidla (rychlosti) a by mohl každým okamžikem zastaviti. Zmatečnou stížnost snaží se neprávem vyličiti událost tak, že ke smrtelnému úrazu hochovu došlo jen jeho vlastním zaviněním, poněvadž vběhl náhle před auto v takové vzdálenosti, že auto se již zastaviti nemohlo. V rozsudkových důvodech není sice řečeno, zda a pokud přispělo k hochovu úrazu také jeho vlastní neopatrné počínání, k založení skutkové podstaty přečinu podle § 335 tr. zák. stačí však v tom směru konečný závěr rozsudkový, podle něhož přílišná rychlost jízdy obžalovaného, jeho neopatrnost a nepozornost zavinily, že došlo k úrazu Adolfa K-e a k jeho smrti. Trestná zodpovědnost obžalovaného byla by vyloučena jen tehdy, kdyby bylo zjištěno, že výsledek nastal bez jakéhokoliv jeho zavinění a přes to, že sám se zachoval podle předpisů, že smrtelný úraz hochův byl přivoděn výhradně jeho vlastním zaviněním. Tomu nebylo tak v souzeném případě, v němž rozsudek ukládá obžalovanému právem zodpovědnost za porušení oněch předpisů, při nejmenším za porušení ustanovení § 45 min. nař., ač v úvahu přichází tu zároveň i jeho prohřešení se proti zvláštnímu předpisu druhého odstavce § 46 téhož nař. Je pak za tohoto stavu věci nepochybně, že i příčinnou souvislost mezi jednáním obžalovaného s jedné strany a smrtelným úrazem Adolfa K-e se strany druhé zjišťuje rozsudek oním svým shora nastíněným konečným závěrem plným právem. Tuto příčinnou souvislost nebyla by s to vyloučiti ani okolnost,

zmateční stížností zvlášť zdůrazňovaná, že hoch vběhl náhle před auto v takové vzdálenosti, že se auto nemohlo zastavit, neboť rozsudek zřejmě vychází ze správného názoru, že příčinou této nemožnosti byla právě přílišná rychlost jízdy obžalovaného. Zmateční stížnost namítá posléze, že, i kdyby byl obžalovaný jel příliš velkou rychlostí nebo byl zapomněl brzdit, stalo se tak proto, že obžalovaný, jemuž bylo v osudné době jen něco málo přes 18 let, vykonal teprve 23. února 1928, tedy pouhé 4 měsíce přede dnem úrazu (23. června téhož roku) řidičskou zkoušku, že je tedy řidičem posud nezkušeným, který konal tehdy první jízdu autem. Námitka, která směřuje proti rozsudkovému výroku, podle něhož obžalovaný mohl již podle svého povolání a zaměstnání postříci nebezpečností, hrozící z jeho opomenutí, je zřejmě bezdůvodná. Na váhu padá tu ustanovení prvního odstavce § 22 minist. nař., podle něhož jsou ze samostatného řízení jízdných silostrojů vyloučeny osoby, kterým není aspoň 18 let, kdežto ona okolnost, připomenutá ve zmateční stížnosti, v rozsudku uvedená, že obžalovaný vykonal již řidičskou zkoušku, opravňovala nalézací soud vzhledem k ustanovením druhého odstavce § 22 a násl. §§ minist. nař. tím spíše k onomu výroku, napadenému zmateční stížností, bez ohledu na to, jak často obžalovaný po zkoušce autem jezdil a že byl snad řidičem prakticky posud nezkušeným, ana tato okolnost obžalovanému právě ukládá za povinnost, by tím bedlivěji zachoval zákonné předpisy a, by se zejména mírnou rychlostí vyhýbal nebezpečným situacím.

Čís. 3522.

Osoba, již náleží z povinnosti přirozené nebo převzaté, by opatrovala nemocného, jest povinna postarati se o opatření potřebné lékařské pomoci i tenkrát, zdráhá-li se nemocný připustiti takovou pomoc (§ 360 tr. zák.).

Naložením těžce zraněného na auto, aby ho dopravil do nemocnice, převzal řidič automobilu povinnost ve smyslu § 360 tr. zák.; zanechal-li zraněného na odlehlém místě, zodpovídá za přestupek § 360 tr. zák., třebaž zraněný žádal, aby ho pustil z auta ven.

(Rozh. ze dne 13. června 1929, Zm I 628/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaných do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 7. září 1928, pokud jím byli stěžovatelé uznáni vinnými Jan K. přečinem podle §§ 335 a 337 tr. zák. a přestupkem podle § 431 tr. zák., Stanislav Č. přestupkem podle § 431 tr. zák., mimo jiné z těchto

důvodů:

Namítá-li zmateční stížnost, že v jednání stěžovatelům za vinu klade-ném nelze shledati skutkovou podstatu přestupku podle § 431 tr. zák.